

ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА УГОДА В КОНТЕКСТІ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄС

ЖЕРНАКОВ Михайло Володимирович - професор кафедри цивільного, господарського і фінансового права Полтавського юридичного інституту НЮУ імені Ярослава Мудрого

ORCID 0009-0007-7012-8746

УДК 349.6:336.226.12

DOI: <https://doi.org/10.71404/EP.2026.1.26>

Стаття є дослідженням аналітичних і наукових підходів до осмислення Європейської зеленої угоди та її впливу на трансформацію кліматичної, енергетичної й екологічної політики України. У роботі здійснено комплексне узагальнення наукових праць, аналітичних доповідей та моніторингових звітів за період з 2020 по 2025 роки, що висвітлюють динаміку впровадження принципів Європейської зеленої угоди в українське політичне, економічне та правове середовище. Європейська зелена угода розглядається як багатовимірний процес, що поєднує кліматичні, економічні, енергетичні та інституційні аспекти розвитку й визначає стратегічні орієнтири державної політики. У статті висвітлено, що аналіз науково-аналітичних джерел дозволяє простежити еволюцію розуміння Зеленої угоди від зовнішнього виклику для національної економіки до концептуального інструменту модернізації та післявоєнного відновлення. Особливу увагу автор приділяє ролі інтеграції її положень у формування національної політики сталого розвитку, розвитку відновлюваної енергетики, енергоефективності та механізмів декарбонізації, а також у процесі узгодження українського законодавства з правом Європейського Союзу.

Показано, що аналітичні та наукові оцінки 2020–2025 років створюють цілісну методологічну основу для розвитку української моделі кліматично нейтральної та стійкої економіки, спрямованої на інтеграцію у європейський економічний і політичний простір.

Водночас широкомасштабна агресія російської федерації в Україну зробила цей напрям ще більш актуальним, вплинула на процеси імплементації та актуалізувала потребу в узгодженні з Європейського Союзу. Крім того, зроблено висновок, що Європейська зелена угода виступає стратегічним орієнтиром для реформування державного управління, стимулює впровадження інноваційних технологій і посилює роль науки та аналітики в плануванні та реалізації «зеленого» переходу України.

Ключові слова: Європейська зелена угода, кліматична політика, євроінтеграція, енергоефективність, відновлювана енергетика, декарбонізація, сталий розвиток, екологічне управління.

Постановка проблеми

Актуальність дослідження зумовлена, з одного боку, посиленням уваги до питань екологічної трансформації, енергетичної безпеки та сталого розвитку, які сьогодні визначають зміст інтеграційних процесів між Україною та Європейським Союзом (ЄС), з іншого – неспровокованою повномасштабною російською агресією щодо України, яка значно ускладнює «зелену» трансформацію. У зв'язку з цим важливого значення набуває вивчення підходів і механізмів, що формують сучасну кліматичну та енергетичну політику ЄС, адже саме вони дедалі більше стають орієнтиром для внутрішніх реформ і законодавчих змін у нашій державі, навіть попри повномасштабну війну.

Науковий та аналітичний дискурс останніх років свідчить про активне осмислення впливу європейської екологічної політики на українські реалії. Водночас, попри зростаючу кількість досліджень, залишається потреба в узагальненому огляді праць, які відображають етапи, тенденції та суперечності цього процесу в сучасних умовах. Так само зростає потреба в знаходженні креативних підходів у науці і практиці екологічного права, які дозволять зберегти динаміку вступу до ЄС і трансформації в бік більшої екологічної безпеки і рівноваги в надскладних умовах зовнішньої агресії. Такий огляд дозволяє простежити еволюцію підходів до адаптації українського законодавства і політики у сфері довкілля та енергетики, виявити проблемні аспекти їхнього впровадження, а також окреслити потенціал подальшої інтеграції України в спільний європейський екологічний простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання реалізації Європейської зеленої угоди та окремих аспектів євроінтеграційного курсу України описували такі дослідники: Андрусевич А., Андрусевич Н., Козак З., Кравчук В., Мовчан В., Синиця А., Хабатюк О., Шор К., Железна Т., Павленко О.; а також Czwetech A., Melen-Zabramna O., Pouget-Abadie T., Shyrokykh K., Shin F. та Wollert T.

Мета статті полягає в комплексному та всебічному дослідженні ключових аспектів Європейської зеленої угоди в контексті вступу України до ЄС.

Виклад основного матеріалу

На п'ятий день повномасштабної війни, на початку 2022 року Україна подала заявку на вступ до ЄС. У тому ж році 23 червня ми отримали статус кандидата. Ця подія стала продовженням попереднього багатолітнього прагнення українців до реінтеграції в європейський цивілізаційний простір. З іншого боку – вона надала цьому процесу конкретики, у тому числі в контексті розвитку державної екологічної політики, адже тепер для повноцінного вступу

до ЄС у рамках перемовин із ним Україна зобов'язується виконати низку «зелених» умов для того, аби отримати «зелене світло» на повноцінний вступ від структур ЄС і його держав-членів.

Центральним документом, який визначає політику ЄС і його держав-членів у цій царині, є Європейська Зелена угода (European Green Deal). Її ідеї були серед політичних програм чималої кількості політичних сил ЄС, а як окремий документ вона була офіційно представлена Президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн 11 грудня 2019 року під час засідання Європейського парламенту. Основними напрямками цієї ініціативи є збереження біорізноманіття, розвиток сталої аграрної політики (стратегія “Farm to Fork”, або «Від лану до столу»), перехід до чистої енергетики, формування сталої промисловості, удосконалення будівництва та реновації, розвиток сталої мобільності, зменшення рівня забруднення довкілля та посилення кліматичних дій. Ключовою метою Європейської Зеленої Угоди є перетворення Європи до 2050 року на перший кліматично-нейтральний континент. У 2020 році в Україні розпочалися внутрішні дискусії з бізнес-колами щодо цієї угоди, яка створює як виклики, так і можливості для українського та європейського бізнесу [1].

Крім того, значна увага до цієї угоди представлена в працях багатьох дослідників та науковців. У квітні 2020 року було опубліковано аналітичний документ «Європейський зелений курс: можливості та загрози для України», авторський колектив якого складають: Андрусевич Андрій, Андрусевич Наталія, Козак Зоряна, Кравчук Віталій, Мовчан Вероніка, Синиця Анастасія, Хабатюк Олексій та Шор Катерина. Зокрема, у цьому аналітичному документі автори цілком слушно зазначають, що Європейська зелена угода є комплексною та динамічною стратегією, яка не скасовує попередні політичні рішення, а навпаки, розширює й поєднує їх між собою. Тому для України надзвичайно важливо продовжувати реформування енергетичного сектора відповідно до взятих міжнародних зобов'язань, аби повною мірою скористати-

ся можливостями, що відкриває Європейська зелена угода. Узгодження в часі розробки Національного плану з енергетики та клімату до 2030 року з аналогічними процесами в державах ЄС, під координацією Енергетичного Співтовариства та із застосуванням принципів Європейської зеленої угоди як орієнтиру, дозволяє Україні стати частиною спільної енергетичної та кліматичної політики ЄС. Такий підхід, зокрема, може сприяти швидшому розвитку сфери енергоефективності.

Втім, попри активні євроінтеграційні зусилля, між енергетичними системами України та ЄС усе ще існує помітний технологічний розрив. Додаткові виклики створює й зміна політичних пріоритетів у самому ЄС, адже Україна досі не повністю виконала свої зобов'язання щодо гармонізації законодавства та регуляторної бази. Крім того, певні ризики для України містяться і в самій Європейській зеленій угоді. Зокрема, запровадження механізму карбонового коригування імпорту, який розробляє Європейська Комісія для запобігання утворенню так званих «вуглецевих офшорів» у сусідніх державах, може істотно ускладнити експорт української електроенергії до країн ЄС [2].

У 2021 році в статті «Європейський «зелений» курс і нові можливості для розвитку відновлюваної енергетики», авторкою якої є Железна Т. А., описано, що запровадження Європейського «зеленого» курсу є вагомою подією, яка визначає довгострокову політику ЄС щодо питань клімату та енергетики. Крім того, вказано, що аналіз підходів до розробки і запровадження Європейської зеленої угоди може бути дуже корисним для України. Окремо, авторка аналізує проєкт Концепції «зеленого» енергетичного переходу України до 2050 року, зазначаючи, що в ньому інтегровано кліматичні та енергетичні цілі, що відповідає підходам, які застосовуються в ЄС [3].

У 2022 році українські експерти відзначали, що Європейська зелена угода залишалася важливим пріоритетом навіть у складних умовах широкомасштабного вторгнення російської федерації в Україну. Звіт Центру Разумкова підкреслював,

що «Реалізація Європейської зеленої угоди (European Green Deal) була одним із стратегічних пріоритетів ЄС та України до війни, але російська агресія зробила цей напрям ще більш актуальним. ЄС прийняв масштабну програму перетворення Європи на перший кліматично нейтральний континент у світі до 2050 р. (Європейська зелена угода). Київ також оголосив про своє зобов'язання співпрацювати з Брюсселем у цьому напрямі. Національною економічною стратегією України передбачено досягнення вуглецевої нейтральності до 2060 р.». Зокрема зазначалось, що потрібно забезпечити розроблення «дорожньої карти» для України щодо реалізації Європейської зеленої угоди, яка буде спрямована на узгодження завдань України з приєднання до цієї амбітної стратегії з реальними можливостями держави в умовах воєнних наслідків. Така карта має містити перелік пріоритетних напрямів співпраці між Україною та ЄС, зокрема у сферах торгівлі викидами парникових газів, розвитку водневої енергетики, а також передбачати індивідуальний підхід до процесу декарбонізації української економіки й механізмів доступу до джерел фінансування [4].

Аналогічно, «Річний моніторинговий звіт «Україна та Європейський зелений курс» 2022» констатував, що у 2022 році впровадження принципів і цілей Європейської зеленої угоди в Україні супроводжувалося серйозними труднощами, спричиненими широкомасштабним російським військовим вторгненням. Водночас війна російської федерації проти України та її економічна агресія проти країн ЄС призвели до перегляду низки політик і заходів, пов'язаних із реалізацією Європейської зеленої угоди у самому ЄС, що, у свою чергу, позначилося і на процесах в Україні. Незважаючи на всі виклики, впровадження підходів Європейської зеленої угоди залишалось серед пріоритетів українського уряду та парламенту протягом року.

Отримання Україною статусу кандидата на вступ до ЄС стало додатковим чинником, який посилив важливість і актуальність цього напрямку [5], адже з того часу як скринінг і моніторинг стану екології і еко-

логічної політики держави є невід'ємною частиною руху України до ЄС. Щорічно з 2022 року Європейська Комісія публікує звіти (Ukraine Report), у яких оцінюється стан, прогрес і необхідні подальші кроки, які має здійснити Україна, аби синхронізуватися з європейською екологічною політикою.

В останньому звіті за 2025 рік Єврокомісія відзначає «певний прогрес» в екологічній сфері: «Україна має певний рівень підготовки у сфері довкілля та зміни клімату та досягла значного прогресу за звітний період. Вона досягла прогресу в сфері клімату завдяки відновленню обов'язкового моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, прийняттю плану дій щодо створення національної системи торгівлі викидами та рамкового закону про кліматичну політику, який відповідає довгостроковій меті ЄС щодо кліматичної нейтральності до 2050 року. Україна також прийняла національний план управління відходами та законодавство щодо запобігання, скорочення та контролю промислового забруднення, прийняття планів управління річковими басейнами та стратегії реформування екологічного контролю» [3].

Так само в Ukraine Report Єврокомісія зазначає зміни, які Україна має впровадити, щоб наблизитися до ЄС. Зокрема, на наступний рік (до листопада 2026) Україна повинна:

- продовжувати посилювати відповідальні органи чітко визначеними компетенціями, належним кадровим забезпеченням та технічною експертизою, а також забезпечувати інтеграцію впровадження політики у сфері довкілля та клімату;

- зосередитися на застосуванні горизонтального екологічного законодавства відповідно до *acquis* (законодавства) ЄС, зокрема щодо оцінки впливу на довкілля та стратегічних екологічних оцінок [...]. Це має передбачати обмеження режиму винятків, впровадження та забезпечення виконання законів про екологічні злочини, забезпечення відповідальності та забезпечення доступу до механізмів правосуддя;

- відповідно до Ukraine Plan, подати новий національно визначений внесок згідно з Паризькою угодою та продовжити підготовку з метою розширення системи моніторингу, звітності та верифікації та запровадження торгівлі викидами в Україні;

- відповідно до Ukraine Plan, прийняти Стратегію та План дій щодо циркулярної економіки та закон для узгодження з положеннями Регламенту ЄС про вирубку лісів [14].

Це досить амбітний план, який показує віру в Єврокомісії в те, що реальні зміни в українській екологічній політиці можливі навіть з наявністю активних бойових дій. Ба більше, там само Єврокомісія перераховує основні перешкоди, які вона бачить на шляху імплементації Україною відповідних змін: «Основними проблемами, пов'язаними зі здатністю України до подальшого необхідного узгодження та належного впровадження законодавства ЄС у сфері довкілля та клімату, є обмежений адміністративний потенціал, обмеження фінансування та затримка з прийняттям законодавства» [14]. Як бачимо, серед перешкод до впровадження конкретних змін державної екологічної політики на найближчі роки бойових дій немає, попри те, що в цілому Ukraine Report віддає належне тому, наскільки непростим є контекст повномасштабної війни.

Такі оцінки більшою чи меншою мірою збігаються з динамікою руху до європейських «зелених» правил, як їх бачили українські дослідники. У 2023 році українські аналітики констатували поступове впровадження «зелених» реформ попри воєнні виклики. Звіт «Україна та Європейський зелений курс»: річний моніторинговий звіт 2023» зазначав, що продовжуються реформи відповідно до принципів Європейської зеленої угоди, хоча надзвичайно складні умови російського вторгнення вплинули на всі сфери «зеленого» порядку денного. Зокрема, відзначалося посилення реформ у секторі відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) та ухвалення нового законодавства для переходу до ринкової моделі енергетики. Водночас експерти зазначали й негативні тенденції: критичним бар'єром за-

лишається низька прозорість в енергетиці (недостатня інформація про ринки і процеси прийняття рішень), що ускладнює реформування [6].

У презентації звіту президентка DiXi Group Олена Павленко підкреслила, що за результатами 2023 року помітний прогрес у переході до Європейської зеленої угоди, але першочерговим завданням залишаються пришвидшення законодавчої імплементації та залучення інвестицій у ВДЕ.

Радник із питань енергетики Представництва ЄС в Україні Торстен Воллерт назвав статус повноправного члена ENTSO-E, що його нещодавно набуло «Укренерго», свідченням реальної європейської інтеграції нашої країни та прикладом для інших. У контексті приєднання України до європейських ринків, на переконання пана Воллерта, важливі перехідний період і чіткий план, а також інтеграція нашого бізнесу в зелені ланцюжки створення доданої вартості.

Адам Цветч із Секретаріату Енергетичного Співтовариства зазначив, що «Україна перебуває у списку топ – 3 реформаторів» серед країн-учасниць Співтовариства і назвав серед інших успіхів ухвалення закону про REMIT, успішну сертифікацію оператора газосховищ, прийняття Закону щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України, а також повноцінне приєднання до ENTSO-E [7].

З іншого боку, у наукових доповідях 2023 року звучали попередження про ризики Європейської зеленої угоди для України. Наприклад, економістка Наталія Карпишин у своїй доповіді зазначила, що Європейська зелена угода створює для України нові можливості, але й нові ризики – зокрема через механізм вуглецевого коригування імпорту, який може ускладнити конкуренцію української продукції на європейському ринку. Вона також наголосила, що Європейська зелена угода має стати орієнтиром для України під час післявоєнного відновлення. З урахуванням того, що в червні 2022 року Україна отримала статус країни-кандидата на вступ до ЄС, перед нею відкривається багато нових можливостей. Україна повинна привести своє зако-

нодавство у сфері охорони довкілля та змін клімату у відповідність до європейських стандартів, а також розробити й реалізувати стратегію «зеленого» сталого зростання. Ця стратегія має включати суттєве підвищення ефективності використання ресурсів, зокрема зменшення обсягів відходів, інвестування в сталі ресурси, екологічні технології та сучасну інфраструктуру [8].

У статті «Ukraine in the EU would be a game-changer for Europe's decarbonization drive» Théophile Pouget-Abadie та Francis Shin вказують, що вступ України до ЄС може стати переломним моментом у прагненні Європи до декарбонізації, оскільки її вступ буде безпосередньо пов'язаний з інвестиційною діяльністю ЄС у перехідний період та відновлювану енергетику в рамках Європейської зеленої угоди, яка окреслює плани ЄС щодо скорочення викидів вуглецю на 55 відсотків до 2030 року, та плану REPowerEU, метою якого є прискорення переходу на чисту енергетику. Однак як декарбонізація, так і розширення стикаються зі значними, але взаємопов'язаними викликами у реформуванні внутрішніх процесів прийняття рішень ЄС для реалізації цілей Зеленої угоди та плану REPowerEU, водночас дозволяючи Україні приєднатися до ЄС. Завдяки оптимізації процесу прийняття рішень ЄС пришвидшить шлях України до ЄС, що дозволить значно збільшити імпорт чистої енергії з України найближчим часом [9].

Karina Shyrokykh та Olga Melen-Zabramna у роботі «Europeanisation of Ukraine's Policy on Environment and Climate: Instrumental and Anticipatory Compliance» виокремили два паралельні шляхи: інструментальне виконання зобов'язань Угоди про асоціацію і передбачувальне узгодження з нормами Європейської зеленої угоди в очікуванні повноцінного членства. У цій роботі вони показали, що, прагнучи стати членом ЄС, Україна формально виконує вимоги Угоди про асоціацію, а одночасно добровільно вирівнює своє законодавство з більш амбітними стандартами Європейської зеленої угоди, «плануючи майбутню конкурентоспроможність економіки і відбудову в умовах війни». Наведено прикла-

ди: у 2020 році уряд створив робочу групу з адаптації до Європейської зеленої угоди, а у 2023 році Кабінет Міністрів України затвердив план заходів зі впровадження елементів Європейської зеленої угоди [10].

Також у 2024 році було опубліковано Аналітичну записку «Європейський зелений курс: вплив на політику та законодавство України у сферах енергетики, клімату та довкілля», над якою працювали експерти Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» (Андрій Андрусевич, Зоряна Козак, Наталія Андрусевич) та «ДІКСІ ГРУП». У цій Аналітичній записці зазначається, що одним із ключових стратегічних документів, у який були інтегровані окремі елементи Європейської зеленої угоди є Національна економічна стратегія України до 2030 року. Намір України діяти в унісон із ЄС у межах реалізації Європейської зеленої угоди стало стимулом для створення Національного плану з енергетики та клімату до 2030 року.

Багато питань, що перебувають у фокусі Європейської зеленої угоди – зокрема встановлення ціни на вуглець (через систему торгівлі викидами або податок на CO₂) та адаптація до зміни клімату, – є невід’ємною частиною правової бази ЄС (acquis ЄС). Саме тому розвиток української кліматичної політики та законодавства значною мірою визначається впливом євроінтеграційних процесів.

Еволюція кліматичного законодавства України – зокрема регулювання озоноруйнівних речовин і фторованих парникових газів, запровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, удосконалення податку на CO₂, а також створення Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації – відбувається під значним впливом європейського вектору розвитку.

Таким чином, Європейська зелена угода чинить опосередкований вплив на українське законодавство, адже сам ЄС нині проводить системний перегляд свого кліматичного acquis, яке Україна має адаптувати, транспонувати та імплементувати у національне право в рамках процесу наближення до членства в ЄС [11].

У річному звіті 2024 року «Україна та Європейський зелений курс» визначено, що попри ескалацію війни та нові геополітичні виклики, «спостерігався значний прогрес у сфері запровадження необхідних реформ» для реалізації Європейської зеленої угоди. Важливо, що аналітики підкреслюють – під час переговорів про вступ необхідно ретельно підготуватися до скринінгу екологічного законодавства ЄС: якісна підготовка сприятиме пришвидшенню переговорного процесу і дозволить вивільнити можливості компромісів щодо перехідних періодів та підтримки в окремих сферах [12].

У 2025 році в статті «Ukraine and the European Green Deal» Karina Shyrokykh вказує, що порівняно з іншими сусідами регіону, що не входять до ЄС, Україна посідає найвищі позиції в галузі охорони навколишнього середовища, лідируючи за якістю екологічного регулювання. Угода про асоціацію слугувала ключовою рамкою для узгодження Україною нормативних актів ЄС щодо довкілля та клімату. Водночас Україна дедалі частіше посилається на Зелену угоду при формуванні свого управління в цій сфері.

Таким чином, Україна вже де-факто впроваджує політику «Зеленої угоди». Хоча дотримання положень «Зеленої угоди» як такої наразі не є частиною формальних умов (ми ще не є повноцінним членом ЄС), Україна продовжує поступове узгодження положень Угоди. У розпалі війни Україна визнає ЄС своїм ключовим економічним партнером і розуміє необхідність узгодження із Зеленою угодою, яка є ключовою частиною моделі розвитку ЄС. Україна також визнає, що післявоєнна відбудова залежить від цієї узгодженості. Разом ці фактори сприяють європеїзації екологічної та кліматичної політики України часів війни [13].

Висновки

Отже, Європейська зелена угода стала ключовим чинником формування сучасної екологічної, енергетичної та кліматичної політики України, визначаючи стратегічний напрям її євроінтеграційного розвитку. З моменту представлення ініціативи у

2019 році Україна поступово перейшла від декларацій до практичного впровадження її принципів, інтегруючи положення Зеленої угоди в національні стратегії. Ще більше це посилилося з набуттям Україною статусу кандидата на членство у ЄС. Попри воєнні виклики, спостерігається стабільна динаміка у сфері розвитку відновлюваної енергетики, удосконалення законодавства та гармонізації регуляторної бази з *acquis* ЄС, водночас зберігаються суттєві виклики. Україна продемонструвала готовність не лише формально виконувати зобов'язання Угоди про асоціацію і інших угод з ЄС, а й добровільно адаптуватися до більш амбітних цілей Європейської зеленої угоди. Такий підхід сприяє посиленню її позицій як потенційного члена ЄС і створює підґрунтя для післявоєнного «зеленого» відновлення та сталого економічного зростання.

Література

1. Європейський Зелений Курс. *Представництво України при Європейському Союзі*. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/rosolstvo/galuzeve-spivrobitnictvo/klimat-uevropijska-zelena-ugoda> (дата звернення: 02.11.2025).
2. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. Аналітичний документ. *Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля»*. 2020. 74 с.
3. Железна Т. А. Європейський «Зелений» курс і нові можливості для розвитку відновлюваної енергетики. *Теплофізика та теплоенергетика*, 2021, т. 43, № 1. С. 75–81.
4. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. *Центр Разумкова*. 2022. 132 с.
5. Україна та Європейський зелений курс: річний моніторинговий звіт 2022. 37 с.
6. Україна та Європейський зелений курс: річний моніторинговий звіт 2023. 46 с.
7. У 2023 Україна стала ближчою до зеленої трансформації – експерти презентували річний звіт «Україна та Європейський зелений курс». *DiXi Group*. URL: [\[ta-uevropijskij-zelenyj-kurs/\]\(https://dixigroup.org/u-2023-ukrayina-stalablyzhchoyu-do-zelenoyi-transformacziyi-eksperty-prezentuvaly-richnyj-zvit-ukrayina-ta-uevropijskij-zelenyj-kurs/\) \(дата звернення: 02.11.2025\).](https://dixigroup.org/u-2023-ukrayina-stalablyzhchoyu-do-zelenoyi-transformacziyi-eksperty-prezentuvaly-richnyj-zvit-ukrayina-</div><div data-bbox=)

8. Карпишин Н. І. Європейський зелений курс: виклики для України. *Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні наукові погляди на механізми розвитку міжнародних відносин та фінансової економіки»*, 20–21 жовтня 2023 року. С. 171–174.

9. Ukraine in the EU would be a game-changer for Europe's decarbonization drive. *Atlantic Council*. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/ukraine-in-the-eu-would-be-a-game-changer-for-europes-decarbonization-drive/> (date of access: 03.11.2025).

10. Shyrokykh K., Melen-Zabramna O. Europeanisation of Ukraine's Policy on Environment and Climate: Instrumental and Anticipatory Compliance. 2024. P. 247–277.

11. Європейський зелений курс: вплив на політику та законодавство України у сферах енергетики, клімату та довкілля. Аналітична записка. *Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля»*, *DiXi Group*. 2024. 30 с.

12. Україна та Європейський зелений курс: річний моніторинговий звіт 2024. 38 с.

13. Ukraine and the European Green Deal. *The Loop*. URL: <https://theloop.ecpr.eu/ukraine-and-the-european-green-deal/>

14. Ukraine Report 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2025_en

THE EUROPEAN GREEN DEAL IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S EU ACCESSION

The article represents a comprehensive and thorough study of analytical and scientific approaches to understanding the European Green Deal and its impact on the transformation of climate, energy, and environmental policy in Ukraine. The study provides an extensive synthesis of scientific works, analytical reports, and monitoring documents from 2020 to 2025, which highlight the dynamics of implementing the principles of the European Green Deal into the Ukrainian political, economic,

and legal environment. The researchers systematically assess the European Green Deal as a multidimensional process that combines climate, economic, energy, and institutional aspects of development and determines the strategic directions of state policy.

The article demonstrates that an analysis of scientific and analytical sources allows tracing the evolution of understanding of the Green Deal from an external challenge for the national economy to a conceptual instrument for modernization and post-war recovery. Particular attention is paid by the author to the role of integrating its provisions into the formation of national sustainable development policy, the development of renewable energy, energy efficiency, and decarbonization mechanisms, as well as the processes of harmonizing Ukrainian legislation with the law of the European Union.

It is shown that analytical and scientific assessments from 2020 to 2025 create a

comprehensive methodological basis for the development of the Ukrainian model of a climate-neutral and resilient economy aimed at integration into the European economic and political space. At the same time, the large-scale aggression of the Russian Federation against Ukraine has made this direction even more relevant, influenced the implementation processes, and highlighted the need for alignment with the European Union. Furthermore, the article concludes that the European Green Deal serves as a strategic guideline for reforming public administration, stimulates the introduction of innovative technologies, and strengthens the role of science and analytics in the planning and implementation of Ukraine's green transition.

Keywords: *European Green Deal, climate policy, European integration, energy efficiency, renewable energy, decarbonization, sustainable development, environmental governance.*